Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0221U100687

Державний реєстраційний номер: 0116U001053

Відкрита

Дата реєстрації: 08-01-2021

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розробити генетико-селекційні методи створення високоурожайних ліній соняшнику для отримання гібридів різноманітних за якістю олійної сировини, з підвищеним рівнем адаптивності до умов середовища та придатних до сучасних технологій вирощування

Початок етапу: 01-2016

Закінчення етапу: 12-2020

Вид звітного документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00497176

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Телефон: 380573921187

Телефон: 380989494524

E-mail: yuriev1908@gmail.com

WWW: http://www.yuriev.com.ua

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва Національної академії аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00497176

Адреса: проспект Московський, 142, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61060, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 380573921187

Телефон: 380989494524

E-mail: yuriev1908@gmail.com

WWW: http://www.yuriev.com.ua

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрям фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 3763.6 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Розробити генетико-селекційні методи створення високоурожайних ліній соняшнику для отримання гібридів різноманітних за якістю олійної сировини, з підвищеним рівнем адаптивності до умов середовища та придатних до сучасних технологій вирощування

Назва роботи (англ)

To Develop Genetic-Breeding Methods of Creation of High-Yielding Sunflower Lines to Generate Hybrids Varying by Raw Oil Quality with Increased Adaptability to Environmental Conditions and Adapted to Modern Cultivation Technologies

Реферат (укр)

Об’єкт – селекція соняшнику (самозапилені лінії, прості та трилінійні гібриди). Мета - розробка теоретичних основ методів зі створення принципово нового вихідного матеріалу соняшнику, обґрунтування застосування цих напрямків в селекційній практиці шляхом створення гібридів, що поєднують високу продуктивність, стійкість до основних патогенів, якість олійної сировини, з максимальним використанням ефекту гетерозису завдяки генетично визначеному підвищеному рівню адаптивності до умов середовища, та придатних до сучасних технологій вирощування. Методи – польовий, лабораторний, статистичний. Розроблено теоретичні основи використання ефективних сучасних методів в селекції соняшнику, стратегія використання ефекту гетерозису в селекції соняшнику, методика оцінки та використання в селекції джерел стійкості до біо- та абіотичних чинників. Створено гібриди з оптимальним рівнем генетичного захисту продукційного процесу від нових рас патогенів, вирішено проблему оцінки зразків за ідентифікаційними та господарськими ознаками, що сприяло підвищенню ефективності селекційного процесу. Новизна: розроблено принципи і методи селекції вихідного матеріалу для створення гібридів Упродовж 2016-2020 рр. занесено до Державного реєстру сортів рослин України 25 гібридів соняшнику, ще п'ять проходять ДСВ. У 2020 році від впровадження наукових розробок отримано 2180,4 тис. грн., окупність 2,4 грн. на 1 гривну державного фінансування. У 2020 році підготовлено для реалізації 10 т насіння еліти материнських компонентів, 3 т насіння еліти чоловічих компонентів гібридів та 29 т насіння гібридів першого покоління. Сфера використання – агроформування України різних форм власності, учбові та науково-дослідні заклади

Реферат (англ)

Object - sunflower breeding (self-pollinated lines, simple and three-line hybrids). Purpose - to develop theoretical principles of methods for creating a fundamentally new starting material of sunflower, justification of the application of these approaches in the breeding practice by creating hybrids that combine high performance, resistance to major pathogens, quality of oilseeds, with maximum use of heterosis due to genetically determined adaptability to environmental conditions, and are suitable for modern cultivation technologies. Methods - field, laboratory, statistical. The theoretical principles of using effective modern methods in sunflower breeding, a strategy of using the heterosis effect in sunflower breeding, a technique for evaluation and breeding utilization of sources of resistance to bio- and abiotic factors have been developed. Hybrids with optimal levels of genetic protection of the production process against new races of pathogens have been created. The problem of evaluation of accessions by identifying and economic characteristics has been solved, which helped to increase the efficiency of the breeding process. Novelty - principles and methods of starting material breeding to create hybrids have been developed. In 2016-2020, 25 sunflower hybrids were included in the State Register of Plant Varieties of Ukraine; five more hybrids are being tested in the state variety trials. In 2020, 2,180,400 UAH was earned from the implementation of scientific products, with a payback of 2.4 UAH per 1 UAH of the state funding. In 2020, 10 tons of elite seeds of female components, 3 tons of elite seeds of male components of hybrids, and 29 tons of F1 hybrid seeds were prepared for sale. Scope – Ukrainian farms of different forms of

ownership, educational and research institutions

Індекс УДК: 63, 633.854.78:631.527:631.5

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.01.05

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): База даних зразків соняшнику

Назва продукції (англ): Database of sunflower accessions

Очікувані результати: База даних, колекції, зразки рослин

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Базу даних зразків соняшнику за комплексом ознак оформлено як колекцію ліній, на яку отримано Свідоцтво НЦГРРУ про реєстрацію робочої колекції генофонду. База даних вирішатиме проблему оцінки соняшнику за ідентифікаційними та господарськими ознаками, сприятиме підвищенню ефективності селекційного процесу та захисту прав селекціонера. Містить опис 56-ти ліній-закріплювачів стерильності та відновників фертильності пилку соняшнику за основними господарськими ознаками, а саме: продуктивність рослини, маса 1000 насінин, група стиглості, вміст олії в насінні, теплостійкість насіння, посухостійкість, висота рослини, діаметр кошика, площа листкової поверхні, стійкість до збудників основних хвороб та вовчка. Економічний ефект від впровадження кожної нової лінії полягає в інтенсифікації селекційного процесу і складає до 5% від вартості створення з її участю гібрида

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 2

Назва продукції (укр): Теорія стратегії використання ефекту гетерозису в селекції соняшнику; теорія генетико-селекційних методів створення високоврожайних ліній соняшнику

Назва продукції (англ): Theory of strategy of using the heterosis effect in sunflower breeding; theory of genetic/breeding methods for creating high-yielding sunflower lines

Очікувані результати: Методи, теорії

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Теорія стратегії використання ефекту гетерозису в селекції соняшнику і теорія генетико-селекційних методів створення високоврожайних ліній соняшнику. Викладено у вигляді розділів монографій: "Основи управління продукційним процесом польових культур", та "Соняшник. Спеціальна селекція". Теорії підвищують ефективність селекції соняшнику, спрямованої на нарощування продуктивності і адаптивного потенціалу ліній-батьківських компонентів та гібридів, створених на їх основі. Економічний ефект від впровадження полягає в економії часу, зниженні трудомісткості селекційного процесу, зниженні матеріальних витрат, збільшенні обсягу проаналізованого селекційного матеріалу, прискоренні створення нового селекційного матеріалу, зростанню продуктивності соняшнику на

10-15 % завдяки підвищенню адаптивних властивостей гібридів

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 3

Назва продукції (укр): Методологія гетерозисної селекції соняшнику на адаптивність

Назва продукції (англ): Methodology of heterotic sunflower breeding for adaptability

Очікувані результати: Методологія, методика

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Методологію гетерозисної селекції соняшнику на адаптивність викладено у розділі монографії "Соняшник. Спеціальна селекція" – "Селекція соняшнику на високі показники господарських ознак в умовах агрокліматичних зон України". Селекційне підвищення адаптивності самозапилених ліній-батьківських компонентів та F1 гібридів соняшнику до абіотичних чинників – жари та посухи – забезпечує зростання продуктивності гібридів. Викладені методологічні основи дозволяють скоротити термін випробування нових гібридів на два роки. Впровадження методики сприяло виділенню перспективних гібридних комбінацій, що поєднують високий потенціал врожайності з її стабільністю в умовах високих температур повітря та посухи: Гусляр, Боярин, Драйв та інші. Економічний ефект від впровадження полягає в економії часу, збільшенні обсягу проаналізованого селекційного матеріалу, зростанню продуктивності соняшнику на 10-15 % завдяки підвищеної стійкості до абіотичних чинників

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 4

Назва продукції (укр): Методика оцінки та використання джерел стійкості до абіотичних чинників

Назва продукції (англ): Methods of assessment and use of sources of resistance to abiotic factors

Очікувані результати: Методика, методичні рекомендації

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Методику оцінки та використання джерел стійкості до абіотичних чинників (зокрема стійкості до високих температур) викладено в методичних рекомендаціях. За допомогою наведених методи можна виділити лінії соняшнику з теплостійкістю насіння або пилку від 0 % до 100 %. Це дає можливість використовувати лінії в селекції як джерела високої теплостійкості, а також рекомендувати їх як батьківські компоненти гібридів, що забезпечать високий відсоток запилення на ділянках гібридизації та високу продуктивність створених з їх участю гібридів, в умовах високих температур на різних етапах онтогенезу. Методики підвищують ефективність добору джерел стійкості на 15-25 %. Економічний ефект від впровадження полягає в економії часу, зниженні трудомісткості селекційного процесу та матеріальних витрат, збільшенні обсягу проаналізованого селекційного матеріалу, зростанню продуктивності соняшнику на 10-15 % завдяки підвищеному адаптивному потенціалу ліній-батьківських компонентів

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 5

Назва продукції (укр): Каталог ліній

Назва продукції (англ): Catalog of lines

Очікувані результати: Лінії рослин

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Каталог ліній містить дані про колекцію ліній з ідентифікованими генами стійкості за ДНК-маркерами. Лінії є джерелами стійкості в селекційних програмах зі створення вихідного матеріалу та F1 гібридів соняшнику. Колекція дозволить спрямувати підбір пар при схрещуванні, прискорити створення гібридів з заданими властивостями та забезпечити права селекціонерів на науково-технічні розробки. 13 цінних зразків соняшнику, з геном стійкості PL6 до збудника несправжньої борошнистої роси, виділених за заSTS-маркерами (HaP2, HaP3). Виділено шість ліній з об'єднаними генами стійкості до збудника хвороби, які відрізнялися за ступенем стійкості до окремих рас збудника хвороби. Найбільш цінною для селекційної роботи є лінія X107 B, яка містить у геномі одразу три гена стійкості Pl6, Pl5, Pl8 та виявила резистентність до семи рас збудника несправжньої борошнистої роси соняшнику. Не менш цінними є також лінії, які мають по два гена стійкості, та характеризуються стійкістю до більшості агресивних рас патогена

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 6

Назва продукції (укр): Гібриди соняшнику, стійкі до гербіцидів певних хімічних груп: Годувальник, Нейрон, Епікур

Назва продукції (англ): Sunflower hybrids that are resistant to some chemical herbicides: Hoduvalnyk, Neiron, Epikur

Очікувані результати: Гібриди соняшнику

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Гібриди соняшнику, стійкі до гербіцидів певних хімічних груп. Гібрид Годувальник. Простий, середньоранньої групи стиглості. Урожайність у конкурсному випробуванні інституту 3,70 т/га, висота рослини до 190 см, стійкий до гербіцидів групи сульфонілсечовин. Гібрид Нейрон. Простий, лінолевого типу, середньоранньої групи. Потенціал урожайності 3,80 т/га. Вміст олії в насінні 49,2 %, маса 1000 насінин 41 г, висота рослини до 185 см. Стійкий до гербіцидів групи імідазолінонів. Гібрид Епікур. Простий, лінолевого типу. Середньоранній. Середня врожайність за 2 роки конкурсного випробування 3,07 т/га, вміст олії в насінні 49,4 %, збір олії 1364 кг/га. Стійкий до гербіцидів групи імідазолінонів. За врожайністю гібриди перевищують стандарт на 15-28 %, за збором олії на 17-25 %. За прибавки врожайності у порівнянні зі стандартами та застосування енергозберігаючих технологій економічний ефект до 900 грн/га. Гібриди перевищують аналоги в Україні за основними показниками

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 7

Назва продукції (укр): Гібриди соняшнику, стійкі до раси 730 несправжньої борошнистої роси: Чудовий, Блютуз, Суджок, Коляда, Хорив

Назва продукції (англ): Sunflower hybrids that are resistant to downy mildew race 730: Chudovyi, Bluetooth, Sudzhok, Koliada, Khoryv

Очікувані результати: Гібриди соняшнику

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Гібриди соняшнику, стійі до раси 730 несправжньої борошнистої роси. Гібрид Чудовий. Простий, середньоранній. Потенціал врожайності 3,9 т/га. Висота рослини до 200 см. Маса 1000 насінин 55 г. Гібрид Блютуз. Простий, середньоранній. Потенціал урожайності 3,77 т/га. Вміст олії в насінні 51 %, маса 1000 насінин 60 г, висота рослини до 190 см. Гібрид Суджок. Трилінійний, середньоранній. Потенціал урожайності 4,24 т/га. Вміст олії в насінні 49 %, маса 1000 насінин 64 г, висота рослини до 200 см. Гібрид соняшнику Коляда. Трилінійний, середньоранній. Потенціал урожайності 3,90 т/га. Вміст олії в насінні 48 %, маса 1000 насінин 50 г, висота рослини до 190 см. Гібрид соняшнику Хорив. Простий, середньоранній. Урожайність у конкурсному випробуванні 3,65 т/га. Гібриди перевищують аналоги в Україні за основними показниками. За прибавки врожайності та застосування енергозберігаючих технологій завдяки стійкості до несправжньої борошнистої роси економічний ефект до 900 грн/га

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 8

Назва продукції (укр): Гібриди соняшнику, стійкі до нових рас вовчка: Ярило, Голкіпер

Назва продукції (англ): Sunflower hybrids that are resistant to new broomrape races: Yarylo, Holkiper

Очікувані результати: Гібриди соняшнику

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Гібриди соняшнику, стійкі до нових рас вовчка. Гібрид Ярило. Простий, середньоранньої групи стиглості. Стійкий до вовчка рас A-F. Потенціал врожайності 3,5 т/га. Висота 180-190 см. Маса 1000 насінин 44 г. Лушпинність 25 %. Гібрид соняшнику Голкіпер. Простий, лінолевого типу. Ультрараннiй. Тривалість періоду «сходи-цвітіння» 52 доби, періоду «сходи-технічна стиглість» 95 діб. Урожайність у конкурсному випробуванні 3,51 т/га, що перевищує стандарт Славсон на 0,07 т/га. Стійкий до НБР. Стійкий до вовчка (раси A–F). Висота рослини 135 см. Гібриди перевищують аналоги в Україні за основними показниками. За прибавки врожайності у порівнянні зі стандартами та завдяки стійкості до вовчка економічний ефект 900 грн/га

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 9

Назва продукції (укр): Трилінійні гібриди соняшнику з підвищеною продуктивністю материнських компонентів: Дарсон, Блиск, Сократ, Вирій

Назва продукції (англ): Three-line sunflower hybrids with increased performance of female components: Darson, Blysk, Sokrat, Vyrii

Очікувані результати: Гібриди соняшнику

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Трилінійні гібриди соняшнику з підвищеною продуктивністю материнських компонентів. Гібрид Дарсон. Ранньостиглий, лінолевого типу. Середня врожайність в конкурсному випробуванні 3,2 т/га. Вміст олії в насінні 48 %. Висота рослини 180 см. Маса 1000 насінин 57 г. Лушпинність 22 %. Гібрид Блиск. Ранньостиглий, лінолевого типу. Ранньостиглий. Середня врожайність за 2 роки конкурсного випробування (3,10 т/га, вміст олії в насінні 50,0 %, збір олії 1395 кг/га. Гібрид Сократ. Ранньостиглий, лінолевого типу. Середня врожайність за 2 роки конкурсного випробування 3,19

т/га, вміст олії в насінні 49,5 %, збір олії 1421 кг/га. Гібрид Вирій. Трилінійний, лінолевого типу. Середньоранній. Середня врожайність за роки конкурсного випробування 3,17 т/га, вміст олії в насінні 49,9 %, збір олії 1424 кг/га. Гібриди перевищують аналоги в Україні за основними показниками

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 10

Назва продукції (укр): Гібриди соняшнику олеїнового типу: Азарт, Яскравий

Назва продукції (англ): Oleic sunflower hybrids: Azart, Yaskravyi

Очікувані результати: Гібриди соняшнику

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Гібриди соняшнику олеїнового типу. Гібрид Азарт. Простий, олеїнового типу. Вміст олеїнової кислоти до 78 %. Середньоранній. Тривалість періоду «сходи-цвітіння» 61 доба, періоду «сходи-технічна стиглість» 116 діб. Врожайність у конкурсному випробуванні 3,64 т/га, що перевищує стандарт Гусляр на 0,21 т/га. Посухо- та жаростійкий. Висота рослини 150,0 см. Гібрид соняшнику Яскравий. Простий, олеїнового типу. Вміст олеїнової кислоти до 87 %. Середньоранній. Тривалість періоду «сходи-цвітіння» 65 діб, періоду «сходи-технічна стиглість» 118 діб. Урожайність у конкурсному випробуванні 3,42 т/га, що знаходиться на рівні врожайності стандарту Гусляр. Гібриди перевищують аналоги в Україні за основними показниками. За високий вміст олеїнової кислоти економічний ефект 900 грн/га

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 11

Назва продукції (укр): Лінії-відновники фертильності пилку соняшнику: Х 702 В, Х 1814 В, Х 85 В,, Х 4413 В

Назва продукції (англ): Sunflower lines - pollen fertility restorers: Kh 702 V, Kh 1814 V, Kh 85 V, Kh 4413 V

Очікувані результати: Лінії рослин

Галузь застосування: A 01.11.0

Опис продукції (укр): Лінії-відновники фертильності пилку соняшнику, батьківські компоненти гібридів. Лінія Х 702 В - багатокошикова, ультраскоростигла, з високою комбінаційною здатністю. Лінія Х 1814 В - багатокошикова, середньоранньостигла, з високою комбінаційною здатністю, стійка до вовчка рас A-F. Лінія Х 85 В – багатокошикова, середньоранньостигла, стійка до гербіцидів групи імідазолінонів. Лінія Х 4413 В, багатокошикова, з високим вмістом олеїнової кислоти (85-87 %), з високою комбінаційною здатністю, стійка до вірулентних рас несправжньої борошнистої роси. Ефект від впровадження ліній в нових гібридах складає 400-900 грн/га

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

НТП 12

Назва продукції (укр): Материнські стерильні компоненти гібридів соняшнику: ХЗ 1701 А, Сх Од1702 А, Сх Од1801 А, Сх 1002 А, Сх 82 А

Назва продукції (англ): Female sterile components of sunflower hybrids: KhZ 1701 A, Skh Od1702 A, Skh Od1801 A, Skh 1002 A, Skh 82 A

Очікувані результати: Гібриди соняшнику

Галузь застосування: А 01.11.0

Опис продукції (укр): Материнські стерильні компоненти гібридів соняшнику. Прості стерильні гібриди: ХЗ1701 А, Сх Од1702 А, Сх Од1801 А, з підвищеною насіннєвою продуктивністю на ділянках гібридизації. Лінії- стерильні аналоги: Сх 1002 А і Сх 82 А, з високою комбінаційною здатністю, ранньостиглі. Ефект від впровадження ліній в нових гібридах складає 400-900 грн/га

Соціально-економічна спрямованість НТП: Створення принципово нової продукції (матеріалів, технологій тощо) для забезпечення експортного потенціалу та заміщенню імпорту, Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 12.201712.2023

Виробник продукції: Інститут рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН

Споживачі продукції: Сільгоспвиробники різних форм власності України, учбові та науково-дослідні заклади

Перспективні ринки: Країни ЄС

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Продаж продукції

7. Бібліографічний опис

Кириченко В.В., Васько В.О., Брагін О.М. Індукований мутагенез в селекції соняшнику: навчальний посібник / ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр’єва НААН. Харків, 2017. 157 с.

Кириченко В.В. Макляк К.М., Сивенко В.І. Ефект гетерозису соняшнику та його використання в селекції // Основи управління продукційним процесом польових культур : монографія / НААН, Ін-т рослинництва ім. В.Я. Юр'єва, Харків, 2016. С. 420–439.

Коломацька В.П. Екологічна пластичність гібридів F1 соняшнику за цінними господарськими ознаками та її факторна структура в східному Лісостепу України // Основи управління продукційним процесом польових культур : монографія / НААН, Ін-т рослинництва ім. В.Я. Юр'єва, Харків, 2016. С.440–449

Основи фітосанітарної безпеки в агроценозах польових культур : навчальний посібник / В.В. Кириченко, В.П. Петренкова, Є.Ю. Кучеренко [та ін.] / Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН. Харків. 2020. 325 с.

Кириченко В.В. Соняшник. Спеціальна селекція : монографія / В.В. Кириченко, К.М. Макляк, Н.С. Харитоненко [та ін.] / Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН. Харків. 2020. 500 с.

Макляк К.М., Кириченко В.В., Сивенко В.І. Тривалість періоду «сходи–цвітіння» як компонент жаростійкості гібридів соняшнику. Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області : наук.-виробн. журнал. 2016. Вип. 20. С. 166–173

Кириченко В.В., Васько В.О. Прояв морфофізіологічних мутацій в М1 та М2 поколіннях соняшнику внаслідок дії гама-променів та диметилсульфату. Селекція і насінництво : міжвід. темат. наук. зб. / НААН, Ін-т рослинництва ім. В.Я. Юр'єва. 2016. Вип. 109. С. 19–29

Макляк К.М., Кириченко В.В., Кузьмишена Н.В. Особливості мінливості вмісту олії в насінні гібридів соняшнику залежно від температурного режиму періоду вегетації. Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області : наук.-виробн. журнал. Харків, 2016. Вип. 21. С. 178–186

Андрієнко В.В., Сивенко О.А. Селекційна цінність батьківських компонентів для створення простих та трилінійних гібридів соняшнику. Селекція і насінництво : міжвід. темат. наук. зб. / НААН, Ін-т рослинництва ім. В. Я. Юр'єва. Харків, 2017. Вип. 111. С. 8–17

Боровська І.Ю., Коломацька В.П. Генетична цінність ліній соняшнику за пластичністю щодо інтенсивності розвитку фомопсису. Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області : наук.-виробн. журнал / НААН, Ін-т рослинництва ім. В. Я. Юр'єва. Харків, 2017. Вип. 22. С. 87–99

Кириченко В.В., Поздняков В.В., Харитоненко Н.С., Анциферова О.В. Нові лінії соняшнику зі зміненим вмістом ізомерів токоферолів. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2018. Вип. 92, частина 1. С. 291–298

Evaluation of sunflower hybrids for yield variability at very high air temperatures / Makliak K.M., Kyrychenko V.V., Varenyk B.F., Kutishcheva N. M., Trotsenko V.I. Селекція і насінництво : міжвід. темат. наук. зб. / НААН, Ін-т рослинництва ім. В.Я. Юр'єва. Харків, 2018. Вип. 114. С. 62–71

Vasko V.O., Kyrychenko V.V. Induced mutagenesis for the creation of new starting material in sunflower breeding. Helia. 2019. 42(70). P. 17–36

Kolomatska V., Kyrychenko V. Sunflower hybrid idiotype and fulfillment of the yield potential in the eastern forest-steppe of Ukraine . Sunflower and climate change : Proceedings of International Symposium (Toulouse, France, February 5-6 2018) / SUNRISE Project, INRA Occitanie-Toulouse, Terres Inovia, 2018, P. 66.

Makliak E., Kyrychenko V., Joita-Pacureanu M. Race composition and phenology of sunflower broomrape (Orobanche cumana Wallr.) in Ukraine // Abstract book of 4th International Symposium on Broomrape in Sunflower (Bucharest, Romania, 2-4 July 2018) / International Sunflower Association, National Agricultural Research & Development Institute Fundulea, University of Agronomic Sciences and Veterinary Medicine of Bucharest, 2018, P. 47

Кириченко В.В., Макляк Е.Н., Лебеденко Е.А. Экологическая пластичность гибридов подсолнечника, устойчивых к гербицидам группы сульфонилмочевин. Вестник Белорусской государственной сельскохозяйственной академии. 2020. № 2. С. 52–56

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 44

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Андрієнко Віктор Валентинович

Кираш Тетяна Миколаївна

Коломацька Валерія Павлівна (д. с.-г. н., с.н.с.)

Кузьмишена Надія Вікторівна

Леонова Ніна Миколаївна (к. с.-г. н.)

Макляк Катерина Миколаївна (д. с.-г. н., с.н.с.)

Росанкевич Ольга Миколаївна

Сивенко Валентина Іванівна (к. с.-г. н., с.н.с.)

Чумаченко Сергій Андрійович

Шепілов Борис Петрович

Керівник організації:

Кобизєва Любов Никифорівна (д. с.-г. н., с.н.с., член-кор.)

Керівники роботи:

Кириченко Віктор Васильович (д. с.-г. н., професор, акад.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.